

VŠP – správne odpovede a vysvetlenia

Ukážka modelových otázok z komplexného online kurzu pre slovenské lekárske fakulty

Správne odpovede: 1) c, 2) d, 3) b, 4) b, 5) a

1. Vzťah medzi slovami – správna odpoveď c)

MESIAC a LUNA sú synonymá – slová s rovnakým významom (luna je básnické pomenovanie mesiaca). Rovnaký vzťah má len dvojica kaluž : mláka. V ostatných dvojiciach je vzťah iný: tehlová je odtieň červenej, temnota je vlastnosť noci, stružka je menší prúd vody ako potok a nedokonale : dokonale sú antonymá.

2. Trpný rod – správna odpoveď d)

Tvrdenie d) iba inými slovami opakuje prvú vetu textu: pasívum je trpný rod a „zabúda sa naň“ tu zodpovedá výrazu „zanedbáva sa“. Ostatné tvrdenia z textu nevyplývajú. Text netvrdí, že sa trpný rod v slovenčine vyskytuje minimálne (iba že sa v nej „nevyskytuje tak často“), ani že ho netreba vyučovať – predstavu, že sa mu v angličtine možno vyhnúť, naopak označuje za mylnú (a). Rozdiel medzi jazykmi vidí v tom, že slovenčina skloňuje, kým angličtina takmer neskloňuje ani nečasuje a funkciu slova určuje poradím slov – o koncovkách slovies v trpnom rode nehovorí (b). Netvrdí ani, že by bolo určovanie funkcie slovies v angličtine oveľa zložitejšie a že by sa z ich tvaru nedali vyčítať žiadne informácie – hovorí len o tom, že funkciu slova vo vete koncovky väčšinou neoznačujú (c).

3. Zemetrasenia v Taliansku – správna odpoveď b)

Tvrdenie b) zodpovedá vete z druhého odseku: keďže tieto zlomové systémy v minulosti nevykazovali seizmickú aktivitu, niektorí autori ich považujú za „tiché“ zlomy. Zemetrasenie z 26. októbra 2016 zasiahlo oblasť medzi obcami Visso a Ussita, mesto L'Aquila zasiahlo zemetrasenie v roku 2009 (a). Zemetrasenie v Colfiorite bolo v roku 1997 a mesto Norcia zasiahlo silné zemetrasenie 30. októbra 2016 (c). Na konci textu sa píše, že iní autori vplyv existujúcich štruktúr odmietajú – nie všetci vedci teda súhlasia (d).

4. Rozdelenie nápojov – správna odpoveď b)

Postupujeme podľa toho, čo pije Marek (kávu nie). Ak pije čaj, Zuzanino obmedzenie stráca význam a ostatní traja si zvyšné tri nápoje rozdelia $3 \times 2 \times 1 = 6$ spôsobmi. Ak pije kakao alebo džús (2 možnosti), Zuzana si vyberá z dvoch zvyšných nápojov okrem čaju a posledné dva nápoje si Peter a Lucia rozdelia 2 spôsobmi, teda $2 \times 2 \times 2 = 8$ spôsobov. Spolu je to $6 + 8 = 14$ spôsobov.

5. Negácia výroku – správna odpoveď a)

Výrok „Bez práce nie sú koláče.“ je implikácia: ak nie je práca, nie sú koláče. Implikácia je nepravdivá jedine vtedy, keď predpoklad platí a záver nie, teda keď práca nie je, a koláče napriek tomu sú. Negácia preto znie „Nie je práca a sú koláče.“ Možnosť b) je obrátená implikácia a c) ekvivalencia. Všetky možnosti b) až e) sú navyše pravdivé aj vtedy, keď je práca a sú aj koláče. Vtedy však platí aj pôvodný výrok, takže jeho negáciou byť nemôžu.